

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE IXe KAMER

A R R E S T

**nr. 235.132 van 20 juni 2016
in de zaak A. 216.003/IX-8650**

In zake : Daniel VANWIJNSBERGHE
woonplaats kiezend te 8792 Desselgem
Abdijstraat 28

tegen :

de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door de minister van
Justitie

I. Voorwerp van het beroep

1.1. Met een op 22 april 2015 ingediend verzoekschrift vraagt Daniel
Vanwijnsberghe:

“Om een besluit te nemen op tegenspraak, nu de Rechtbank van Eerste
Aanleg te Gent afd. O.VL. weigert om dat te doen. Spijts in gebreke stelling met
verzoek dd 6/02/2015 de Rechtszaak verder te zetten. Meer dan zestig dagen
zijn verstreken. [...]

Het verzoek dd 6/02/2015 heeft betrekking op het vonnis gewezen door de
RB EA afd O.Vl dd [26/09/2014].”

Meer specifiek vordert verzoeker:

“dat de Raad van State en dat in alle objectiviteit de vordering van verzoeker
behandelt met de identieke problematiek als deze te Gent alwaar de RB EA geen
gevolg heeft willen aan geven.

1/ Dat de RvS beslist, dat er een fout is begaan door Het Hof van Beroep te
Gent op 26/09/2007.

2/ Dat daaruit rechten bestaan voor verzoeker met vermelding op welke
rechten Hij zich mag beroepen..

3/ In nadeel van de Staat en de curator [J.V.].”

1.2. Met een op 7 september 2015 aangetekend verstuurd verzoekschrift “Vordering in schadevergoeding tot herstel” vraagt verzoeker:

“Ten eerste: Nadat de Raad de vordering van verzoeker opgenomen in het initieel verzoekschrift heeft toegewezen, [...]:

Nu vast staat dat curator [J.V.] onrechtmatig in bezit is van het saldo der opbrengst van de woonst [...]:

‘dat de Raad’ ‘in het te wijzen arrest’ ‘bevel geeft’ ‘aan dhr curator [J.V.]’, dat bedrag ad 141.857,56 € over te maken aan verzoeker als rechtmatige eigenaar ervan.

[...]

Ten tweede: Toewijzing door de Raad ‘de Integrale schadevergoeding’:

Verzoeker vordert te worden toegewezen ‘de integrale schadevergoeding’ = schadeloosstelling, die zonder het gegeven ‘integraal’ niet rechtvaardig en billijk kan zijn. En om dat objectief en tegensprekelijk te bepalen, vordert verzoeker de aanstelling van een deskundige ‘door de Raad’ om de schade ten gevolge ‘de fout van de organen van De Staat’ m.b.t. de onrechtmatige daad/wanprestatie voor partijen te bepalen.

[...].”

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partij heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Auditeur Ines Martens heeft een verslag opgesteld overeenkomstig artikel 93, eerste lid, van het besluit van de Regent van 23 augustus 1948 ‘tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State’.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 26 april 2016.

Staatsraad Bruno Seutin heeft verslag uitgebracht.

Attaché Anja Billooye, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Werner Weymeersch heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Verzoeker is bij vonnis van 20 juni 1996 van de rechtbank van koophandel te Kortrijk failliet verklaard.

3.2. Hij was op dat moment ook verwikkeld in gerechtelijke procedures aangaande een geschil over het eigendomsrecht van een appartement gelegen te Knokke-Heist. Ingevolge een uitvoerend beslag werd dit appartement openbaar verkocht.

3.3. In een vonnis van 28 april 2005 heeft de rechtbank van eerste aanleg te Brugge onder meer geoordeeld dat de opbrengst van de openbare verkoop van dat appartement toekomt aan het gemeenschappelijk vermogen van verzoeker en zijn echtgenote en ingevolge het faillissement van verzoeker in het actief valt van dit faillissement.

3.4. Het hof van beroep te Gent heeft in zijn arrest van 26 september 2007 het hoger beroep tegen dat vonnis van 28 april 2005 onontvankelijk verklaard, onder meer wegens de nietigheid van de beroepsakte waarin geen samenhangende beschrijving zou zijn opgemaakt van de relevante feiten, noch van de precieze grieven.

3.5. Op 2 juni 2014 heeft verzoeker de Belgische Staat en [J.V.] die is aangesteld als curator van zijn faillissement gedagvaard voor de rechtbank van eerste aanleg te Gent. Hij vordert de aanstelling van een deskundige op grond van

artikel 19 Ger.W. Ten gronde vordert hij dat de rechtbank zou handelen “conform art. 1384 BWb W.F. ten laste van de Staat bij de vaststelling dat de besluiten van curator [J.V.] niet stroken met de feitelijke situatie”, dat hij “zijn rechten vervat in art. 16, § 4 mag laten gelden” en “te horen zeggen dat de woning toegewezen aan echtpaar Vanwijnsberghe niet behoren tot de boedel van het faillissement maar wel aan Henzelf, gezien Hun rechten vervat in art. 16 §4 W.F.” Daarnaast vordert hij de veroordeling van de Belgische Staat “voor de veroorzaakte schade door aangewezen fout begaan door de instelling H.v.B. Gent in uitvoering van het ambt, 1. en de terug inbezitstelling van zijn woonst of de huidige tegenwaarde ervan, zoals omschreven in het arrest. Toepassing van artikel 1384 Bwb. 2. En om vergoed te worden voor de ‘woonderving’. Toepassing art. 1384 Bwb.”

3.6. Bij vonnis van 26 september 2014 wijst de rechtbank van eerste aanleg te Gent de voormelde vordering af op grond van nietigheid van de dagvaarding.

IV. Regelmatigheid van de rechtspleging

4. Met brieven van 18 augustus 2015 en 22 november 2015, dit is na het indienen van de memorie van wederantwoord en wat de tweede brief betreft, buiten de termijn die voorzien was voor het indienen van de memorie van wederantwoord, beklaagt verzoeker zich over het verloop van de procedure. Tevens legt hij nog een “verzoekschrift” en een “nota” neer.

Het besluit van de Regent van 23 augustus 1948 ‘tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State’ voorziet niet in de mogelijkheid om na het indienen van de memorie van wederantwoord dergelijke processtukken neer te leggen. De stukken dragen ook niet bij tot het beter begrijpen of overzichtelijk houden van de reeds ingediende procedurestukken. De brief van 22 november 2015, vergezeld van een nota, is bovendien laattijdig.

Om die redenen worden de voornoemde stukken uit het debat geweerd.

V. Rechtsmacht van de Raad van State

Standpunt van de partijen

5. De verwerende partij werpt in haar memorie van antwoord een exceptie van onbevoegdheid van de Raad van State op. Zij argumenteert dat verzoekers vordering betrekking heeft op een geschil over de eventuele aansprakelijkheid van de verwerende partij voor de rechterlijke macht of een geschil over burgerlijke rechten. Dergelijke geschillen behoren niet tot de bevoegdheid van de Raad van State zoals omschreven in artikel 14 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State. Artikel 144 van de Grondwet bepaalt dat geschillen over burgerlijke rechten bij uitsluiting behoren tot de bevoegdheid van de hoven en de rechtbanken van de rechterlijke macht. Bijgevolg is de Raad van State onbevoegd om van de vordering kennis te nemen, zo stelt de verwerende partij.

6. Verzoeker repliceert in zijn memorie van wederantwoord dat de overheid niet mag nalaten uitspraak te doen over een klacht met betrekking tot een strafbaar feit. Voorts is hij van mening dat de rechterlijke orde bij onbevoegdheid verplicht is te verwijzen naar een bevoegde overheid met toepassing van artikel 660 Ger.W.

Beoordeling

7. Luidens artikel 144 van de Grondwet behoren de geschillen over burgerlijke rechten bij uitsluiting tot de bevoegdheid van de gewone rechtbanken.

8. Omtrent de bevoegdheid van de Raad van State bepaalt artikel 14, § 1, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State hetgeen volgt:

“Indien het geschil niet door de wet aan een ander rechtscollege wordt toegekend, doet de afdeling uitspraak, bij wijze van arresten, over de beroepen tot nietigverklaring wegens overtreding van hetzij substantiële, hetzij op straffe van nietigheid voorgeschreven vormen, overschrijding of afwending van macht, ingesteld tegen de akten en reglementen:

- 1° van de onderscheiden administratieve overheden;
- 2° van de wetgevende vergaderingen of van hun organen, daarbij inbegrepen de ombudsmannen ingesteld bij deze assemblees, van het Rekenhof en van het Grondwettelijk Hof, van de Raad van State en de administratieve rechtscolleges evenals van organen van de rechterlijke macht en van de Hoge Raad voor de Justitie, met betrekking tot overheidsopdrachten en leden van hun personeel, evenals de aanwerving, de aanwijzing, de benoeming in een openbaar ambt of de maatregelen die een tuchtkarakter vertonen.

De in het eerste lid bedoelde onregelmatigheden geven slechts aanleiding tot een nietigverklaring als ze, in dit geval, een invloed konden uitoefenen op de draagwijdte van de genomen beslissing, de betrokkenen een waarborg hebben ontnomen of als gevolg hebben de bevoegdheid van de steller van de handeling te beïnvloeden.

Artikel 159 van de Grondwet is eveneens van toepassing op de in het eerste lid, 2°, bedoelde akten en reglementen.”

Overeenkomstig deze bepaling is de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State slechts bevoegd om kennis te nemen van een beroep tot nietigverklaring, indien de bestreden beslissing kan worden beschouwd, hetzij als een handeling van een administratieve overheid, in de zin van artikel 14, § 1, eerste lid, 1°, hetzij als een handeling van één van de overheden opgesomd in artikel 14, § 1, eerste lid, 2°, voor zover het in het laatste geval gaat om een handeling met betrekking tot een overheidsopdracht of met betrekking tot een lid van het personeel van de betrokken overheid, evenals de aanwerving, de aanwijzing, de benoeming in een openbaar ambt of de maatregelen die een tuchtkarakter vertonen.

9. Verzoeker vraagt dat de Raad van State zijn vordering waaraan de rechtbank van eerste aanleg te Gent blijkens het vonnis van 26 september 2014 geen gevolg heeft gegeven, behandelt en dat de Raad van State vervolgens, na het toewijzen van de vordering, het bevel geeft aan curator [J.V.] om het saldo van de opbrengst van de woonst ten bedrage van 141.857,56 euro over te maken aan verzoeker.

De voornoemde vordering heeft deels betrekking op een geschil aangaande het eigendomsrecht van een appartement gelegen te Knokke-Heist. Ook verzoekers vraag om de curator te bevelen om het saldo van de opbrengst van het appartement over te maken aan verzoeker kadert in dat geschil. Een geschil over het eigendomsrecht betreft een geschil over burgerlijke rechten. Zoals hiervóór uiteengezet behoren dergelijke geschillen krachtens artikel 144 van de Grondwet tot de uitsluitende bevoegdheid van de hoven en rechtbanken van de rechterlijke macht. De Raad van State is dienaangaande zonder rechtsmacht.

10. Voorts heeft verzoekers vordering ook betrekking op de aansprakelijkheid van de overheid voor de rechterlijke macht.

In zoverre verzoeker vordert dat de Raad van State zou vaststellen dat het Hof van Beroep een fout zou hebben begaan in zijn arrest van 26 september 2007, moet worden vastgesteld dat noch voormeld artikel 14 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, noch enige andere grondwets- of wetsbepaling de Raad van State de bevoegdheid verleent om in het kader van een beroep tot nietigverklaring de vonnissen of arresten van de rechterlijke macht te beoordelen. Evenmin is de Raad bevoegd om in het kader daarvan aan verzoeker een schadevergoeding toe te kennen met toepassing van artikel 1382, artikel 1383 of artikel 1384 BW, zoals verzoeker vordert.

11. Voor zover verzoeker een schadevergoeding vordert moet worden opgemerkt dat de Raad van State in beginsel niet bevoegd is om kennis te nemen van een vordering tot schadevergoeding, tenzij het een eis tot herstelvergoeding wegens buitengewone schade betreft (artikel 11 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State) of een eis tot schadevergoeding tot herstel ten laste van de steller van de handeling (artikel 11*bis* van de gecoördineerde wetten op de Raad van State).

Te dezen is niet voldaan aan de toepassingsvoorwaarden van de voornoemde artikelen 11 en 11*bis* van de gecoördineerde wetten op de Raad van State aangezien de gevorderde schadevergoeding noch betrekking heeft op een buitengewone schade veroorzaakt door een administratieve overheid, noch een

accessorium is van een door verzoeker ingesteld beroep tegen een akte of reglement of een stilzwijgende afwijzende beslissing met toepassing van artikel 14, §§ 1 of 3, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, zoals vereist voor de toepassing van voormeld artikel 11bis. Een verzoek tot schadevergoeding tot herstel komt bovendien maar aan de orde indien in het arrest dat uitspraak doet over de gevorderde nietigverklaring een onwettigheid wordt vastgesteld. Aangezien verzoekers beroep als onontvankelijk wordt verworpen en de Raad bijgevolg niet tot een vaststelling van onwettigheid komt, kan van de toekenning van een schadevergoeding tot herstel geen sprake zijn.

12. De door de verwerende partij opgeworpen exceptie is gegrond. De vordering is in zijn geheel onontvankelijk bij gebrek aan rechtsmacht van de Raad van State.

13. Het auditoraat heeft terecht geoordeeld dat de beslechting van het geschil kan worden afgedaan met korte debatten, in de zin van artikel 93, eerste lid, van het voornoemde besluit van de Regent van 23 augustus 1948.

VI. Rechtsplegingsvergoeding

Vraag van de verwerende partij

14. De verwerende partij vordert de toekenning van een rechtsplegingsvergoeding van 700 euro.

Beoordeling

15. Artikel 30/1, § 1, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State luidt:

“De afdeling bestuursrechtspraak kan een rechtsplegingsvergoeding toekennen, die een forfaitaire tegemoetkoming is in de kosten en honoraria van de advocaat van de in het gelijk gestelde partij.”

Blijkens voormelde bepaling strekt de rechtsplegingsvergoeding ertoe een forfaitaire bijdrage te verlenen in de kosten en honoraria van de advocaat van de in het gelijk gestelde partij. Hoewel de verwerende partij te dezen beschouwd kan worden als de in het gelijk gestelde partij, moet worden vastgesteld dat zij geen beroep deed op een advocaat. Er is dan ook geen aanleiding tot het toekennen van een rechtsplegingsvergoeding.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep.

2. De verzoekende partij wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 200 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 20 juni 2016, door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

Bruno Seutin,	staatsraad, waarnemend voorzitter,
bijgestaan door	

Vera Wauters,	griffier.
---------------	-----------

De griffier

De voorzitter

Vera Wauters

Bruno Seutin